
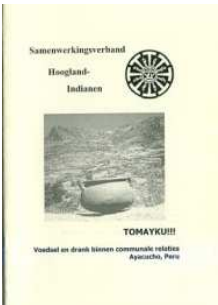

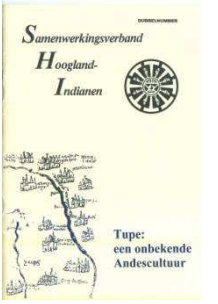
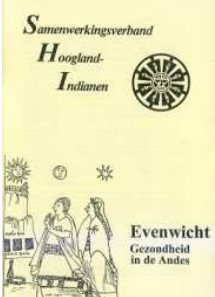
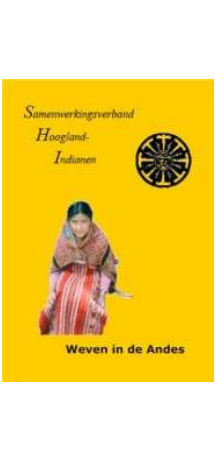

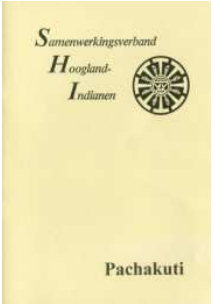

34		<p>Aardappel en voedselcrisis: antwoorden uit de Andes – Lucienne Berenschot (2008)</p> <p>Deze brochure is geschreven in het kader van het Internationale Jaar van de Aardappel, zoals de VN die in 2008 uitriep, en zet de geschiedenis van de aardappel – dat typische Andes gewas – kort op een rijtje. Geconcludeerd mag worden dat de kennis en biologische rijkdom van de inheemse Andes volken nog volop actueel is, en goede aanknopingspunten biedt voor het wereldvoedsel-vraagstuk.</p> <p>Door het hele boekje zijn verhalen te vinden van zomaar een paar families uit Peru, die allemaal een lange traditie en een grote kennis hebben op het gebied van het telen van aardappelen. Zij werken samen met het Centro Internacional de la Papa, het internationale aardappelonderzoekscentrum in Peru.</p>
32		<p>'Tomayku!!!' Voedsel en drank binnen communale relaties, Ayacucho, Peru – Sabine Lankhorst(2005)</p> <p>De auteur van deze brochure vertelt over de rol die voedsel en drank spelen niet alleen bij de verschillende relaties binnen het plattelandsdorp Pomacocha, maar ook de relaties tussen de gemeenschap en de goden.</p> <p>Bij deze relaties is er sprake van wederkerigheid: de ontvanger wordt verplicht tot het doen van een gift, in arbeid of in steun. De hoeveelheid aangeboden voedsel en drank varieert als het gaat om een nieuwe relatie of het in stand houden van een al bestaande relatie. Nalatigheid kan leiden tot het verbreken van de banden.</p>
31		<p>'Ser profesional' De opvoeding van migrantenmeisjes in de sloppenwijken van Lima – Jacobijn Olthoff (2004)</p> <p>Deze brochure illustreert hoe het leven, de cultuur en de relaties tussen de verschillende generaties veranderen of gelijk blijven op het moment dat mensen, in dit geval tienermeisjes, noodgedwongen van het platteland naar de stad migreren.</p> <p>Naarmate men langer in de stad woont wordt de binding met het platteland minder. De eerste generatie bewoners heeft nog veel contacten met andere mensen die uit de zelfde regio of hetzelfde dorp. Bij de volgende generaties wordt dit steeds minder, al verdwijnt het niet helemaal.</p>
28		<p>'Yanacocha & Quellaveco' - Invloed van de mijnbouw op de inheemse bevolking van de Andes – Miriam Roseleur (2003)</p> <p>In deze brochure wordt ingegaan op de mijnbouwproblematiek, en dan vooral, de invloed van de mijnbouw op de inheemse bevolking in het Andesgebergte. De arme, geïsoleerde boerengemeenschappen staan tegenover zeer sterke en winstgevende bedrijven.</p> <p>Aan de hand van twee voorbeeldcases, de goudmijn Yanacocha in Cajamarca en de plannen voor de kopermijn Quellaveco in Moquegua, worden de sociaal-economische gevolgen en de risico's voor volksgezondheid en milieu door de mijnbouw verder uitgediept.</p>
27		<p>Tupe, een onbekende Andescultuur – Stef de Haan (dubbelnummer) (2002)</p> <p>Deze brochure beschrijft het leven van een 1000-tal mensen, dat nog over is van de Yauyoscultuur en de Jaqarutaal spreekt en in het district Tupe, in Peru woont. Zij verschillen aanzienlijk van de andere Andesvolken, zoals de Aymara's en Quechua's. Problemen kent de gemeenschap te over: geen electriciteit, weinig gezondheidszorg, weinig werkgelegenheid en scholing, geen aandacht van de overheidsdiensten, stagnatie van de aanleg van een weg en wegtrekkende jeugd.</p> <p>De wens om hun dorp, hun taal en zoveel mogelijk van hun tradities te redden was sterk en daarvoor werd het plan om de schoolbibliotheek om te vormen tot een tweetalige bank van uitgevoerd, als start van de onderneming om Tupe leefbaar te maken en te houden voor ouderen én voor jongeren.</p>

25		<p>EVENWICHT, GEZONDHEID IN DE ANDES – J. van Kessel (2001)</p> <p>Deze brochure handelt over de visie van de Hoogland-Indianen in de Andes op ziekte en gezondheid, waarin de wisselwerking tussen praktisch handelen en ethisch handelen, en tussen "dode" en "levende" materie deskundig en beeldend onder woorden wordt gebracht.</p> <p>De ééndimensionele, westerse arts kan, aldus de auteur, nog heel wat in de indiaanse gemeenschappen doen, aangezien de inheemse dokter, de yatiri, heel goed de grenzen van zijn empirische technieken en kennis kent.</p>
24		<p>Weven in de Andes (1999)</p> <p>Deze brochure is samengesteld op basis van de ten tijde van het "Actiemodel Textiel" (1975-1984) gepubliceerde teksten. Onder meer de teksten "De ceinturen van Lirima", "Weven bij de Inca's" en "Bandweven in de Andes" die allen zijn uitverkocht. Aan de orde komen de betekenis van het weven, de verschillende functies van het weefgoed, en de verschillende soorten weefsels, motieven, kleuren en technieken.</p> <p>De SHI hoopt op deze wijze recht te doen aan het duizenden jaren oude cultuurgoed, dat met name tijdens het Incarijk tot grote bloei kwam, een cultuurgoed dat ook nu nog tot de kern van de indiaanse identiteit in de Andes behoort, ondanks de onderdrukking en minachting die de komst van de Europese "beschaving" enkele eeuwen geleden met zich mee heeft gebracht.</p>
22		<p>Indiaanse wijsheid, bron van hoop– Frans Huiben (1998)</p> <p>In dit boekje wordt getracht om het standpunt van de indianen met betrekking tot interreligieuze dialoog tussen indiaanse deelnemers, bisschoppen en niet indiaanse theologen die in 1997 bijeenkwamen in Cochabamba, Bolivia, nader te belichten om de vitaliteit van de Indiaanse wijsheid en de perspectieven van de Indiaanse theologie naar voren te laten komen.</p> <p>De drie centrale vragen tijdens het Congres dat als thema had 'Indiaanse theologie', en gehouden werd onder het motto 'Indiaanse wijsheid, bron van hoop': Wat zijn de gevolgen van het neo-liberalisme voor het voortbestaan en de verdere ontwikkeling van Indiaanse culturen? Uit welke bronnen putten Indiaanse culturen hun wijsheid, en hoe verzekeren wij de toegang tot die bronnen? Hoe gaan wij als Indiaanse culturen de dialoog aan met de moderne cultuur en met het christendom?</p>
20, 21, 23		<p>Levensrituelen I – 1997 Levensrituelen II (dubbelnummer) (1997/98) Levensrituelen III (dubbelnummer) (1998/99)</p> <p>De verhalen in deze boekjes zijn eerder in het Spaans verschenen in de bundel <i>Rituales de Vida en la Cosmovision Andina</i>. Het is een serie levensverhalen van Aymara vrouwen uit de streek rond Puno, Peru.</p> <p>De verhalen zijn opgetekend door Greta Jimenez Sardon, een Peruaanse sociaal werkster die zich gespecialiseerd heeft in rurale ontwikkeling, mensenrechten en gender. De interviews waarvan de verhalen de neerslag vormen heeft zij gehouden toen zij werkzaam was bij de organisatie CAME (Consejo Andino de Manejo Ecológico, Andes Raad voor Ecologisch Beheer), een samenwerkingsverband van niet-gouvernementele organisaties in de regio rond Puno.</p>
19		<p>Cayapas: van huis en haard - - J. van Kessel (1996)</p> <p>Beschrijft het drama van de verdrijving van de Quechua-boeren uit Ecuador. De auteur trof een zestal leiders van deze boeren in 1994 aan in de straten van de Chileense kuststad Iquique, waar zij al musicerend de kost probeerden te verdienen. Hij beschrijft het relaas van één van de leiders, uit de gemeenschap "San Borja", van het district Cotacache, provincie Ibarra.</p> <p>Deze gemeenschap deed er ongeveer 10 jaar over om het landgoed af te betalen, waarop hun voorouders al eeuwen hadden gewerkt. Kort na afbetaling verscheen een duister figuur die beweerde erfgenaam van het landgoed te zijn. Hij stak alle huizen van de boeren in brand en legde hun viskwekerij droog. Ondanks steun van de mensenrechten organisatie FICI kwam er van de rechtszaak niets terecht, en raadde de organisatie hen aan het land te verlaten, gezien de voortdurende bedreigingen met de dood.</p>

18		<p>Dansen om te genezen - Volkskatholicisme en de emancipatie van mestiezen in Noord-Chili - Erik Laan (1995)</p> <p>Elk jaar, in de week van de 16e juli, trotseren in Noord-Chili duizenden gelovigen zware ontberingen, inspanningen en opofferingen om hun <i>manda</i> (gelofte) aan de Maagd van Karmel in te lossen, als dank voor haar hulp bij het oplossen van een persoonlijke crisissituatie, ziekte of ander onheil. Het dansen zelf is een uiterst serieuze en meditatieve bezigheid, een manier om met Maria in contact te treden.</p> <p>De auteur probeert aan te tonen dat er een samenhang bestaat tussen de vereringsrites en de vorming van een kritisch sociaal en cultureel bewustzijn van de mestiezenbevolking. Verder, dat er ook andere middelen zijn dan rationaliteit en logische analyses om tot een maatschappelijk bewustzijn te komen. Tenslotte besteedt hij aandacht aan de etnische dimensie van volksreligie.</p>
17		<p>Pachakuti – Jeroen Douglas (1994)</p> <p>De problemen die zowel Aymara's als Quechuas ondergaan tijdens het bewind van de toenmalige president Fujimori, de klimatologische veranderingen met alle gevolgen van dien voor met name de armere (boeren) bevolking, de invloed van zowel orthodox-katholieke kerk als sekten zoals de Pinkstergemeente. De bevolking past zich steeds weer aan en vindt steeds weer nieuwe mechanismen om te overleven.</p> <p>In de brochure komt o.a. de organisatie 'Chuyma Aru' ter sprake, die in een eerder verleden door de SHI ondersteund werd, o.a. in een graanmolen- en aardappelproject.</p>
16		<p>TECHNIEK EN ARBEID BIJ DE HOOGLAND-INDIANEN - J. van Kessel (1993)</p> <p>In de publicatie wordt aandacht geschonken aan het wereldbeeld, de technologie en de arbeid van de Aymara's, waarbij steeds de vergelijking met het Westen gemaakt wordt. De auteur benadrukt dat het geen kwestie van meer of minder ontwikkeld zijn is, maar van anders ontwikkeld zijn. De systemen zijn verschillend en beantwoorden aan verschillende doelen. Ze zijn ontstaan uit verschillende visies op milieu, productie en arbeid.</p> <p>Voor de Hoogland-Indiaan is arbeid een religieuze activiteit: "het leven - het heiligste wat bestaat - voeden en verzorgen, en aldus zich door het leven laten voeden". Zijn arbeid is ritueel omkaderd, agrocentrisch, gemeenschappelijk. Er is sprake van een meditatieve dialoog en een voortdurende uitwisseling van gunsten, eerbetoon en geschenken tussen de mensengemeenschap en het natuurlijk en goddelijk milieu. Deze visie op arbeid bestaat alleen binnen een religieuze wereldbeschouwing die sterk verschilt van de onze. Anderzijds heeft de Indiaanse visie op arbeid een technologisch systeem ontwikkeld dat al evenzeer verschilt van het westerse.</p> <p>Deze publicatie is ook in pdf versie op de site te vinden</p>
13		<p>HANDEL EN WANDEL VAN ANTONIO, DE VOS VAN DE ANDES - J. van Kessel (1992)</p> <p>Reintje de vos, de schavuit uit de middeleeuwse verhalencyclus, is voor velen een oude bekende. Maar lang niet iedereen weet, dat hij bij de Hoogland-Indianen van de Andes een broertje heeft, dat Antonio heet. Een verschil is dat Antonio springlevend is en dat hij een dagelijkse bedreiging vormt voor de kudde van de lamaherders en voor het kleinvee van de landbouwers. Daarom is hij sinds eeuwen een beruchte figuur geworden in mythologie en rituelen, in legenden en folklore van de Andes.</p> <p>Tot op vandaag doen in heel het Andesgebied honderden verhalen over de vos en zijn streken de ronde. Overal worden zijn wandaden verteld, steeds met nieuwe varianten, geestige details, en zelfs niet-Indiaaanse elementen ("Eens ging de vos naar de mis..."). Het blijkt dat de verhalen rond de figuur van de vos (en andere dieren uit het Andes milieu) doorgaans drie functies vervullen: ze zijn onderhoudend, moraliserend en verklarend.</p> <p>Deze publicatie is ook in pdf versie op de site te vinden.</p>

12		<p>DE CONDOR EN DE AYMARA'S - H. Stout (1991)</p> <p>Deze brochure gaat over de rol die de condor speelt in de traditionele volksverhalen van de Aymara-Indianen en is min of meer een samenvatting van de afstudeerscriptie van de auteur ter afronding van zijn studie 'Spaans' aan de R.U. Utrecht.</p> <p>Hij vertelt eerst wat over de condor zelf en over de mondelinge tradities bij de Aymara's in het algemeen. Vervolgens geeft hij enkele voorbeelden van verhalen waarin de condor een rol speelt, door hem voorzien van commentaar. De publicatie bevat ook een aantal opvallende pentekeningen.</p> <p>Deze publicatie is ook in pdf versie op de site te vinden.</p>
11		<p>DE STRIJD OM WATER VAN DE AYMARA'S IN NOORD-CHILI - J. Lemereis (1991)</p> <p>In deze brochure wordt ingegaan op het waterprobleem van de Noord-Chileense Aymara's. Achtereenvolgens komen aan de orde: de wetgeving die van toepassing is op de waterdistributie; de wateraanvragen van de mijnbouwindustrie en de wijze waarop de Aymara's het probleem aanpakken.</p> <p>"Zonder water is er geen leven, geen cultuur en geen ontwikkeling." Zo geeft een Aymara uit het hoogland van Noord-Chili kernachtig zijn visie op het belang van water voor zijn cultuur weer.</p> <p>Met name sinds ongeveer 1975 wordt de watervoorziening van de Aymara's van het hoogland, <i>altiplano</i>, ernstig bedreigd. Mijnbouwmaatschappijen willen grote hoeveelheden water onttrekken aan de bodem van de Altiplano. Als de Aymara's zich daartegen willen verzetten, merken ze dat ze de Chileense wetgeving tegen zich hebben</p>
10		<p>GEZONDHEIDSZORG IN DE ANDES (4): GENEZINGSWONDEREN EN BEKERINGEN: DE PINKSTERBEWEGING ONDER DE AYMARA'S - J. van Kessel (1989)</p> <p>In deze brochure wordt aandacht besteed aan de invloed die de Pinkstersekten hadden op de Aymara's in noord Chili vanaf de jaren tachtig van de vorige eeuw, in het bijzonder op de heilsgenezing en op de plaats van de pinksterprofeet als heilsgenezer.</p> <p>Volgens de auteur heeft de verspreiding van de Pinkstergemeenten onder de Hooglandindianen van Chili, Bolivia en Peru en de grote aanhang die zij kregen in de jaren tachtig te maken met het uiteenvallen van de traditionele <i>ayllu</i> als gevolg van een snel om zich heen grijpend moderniseringsproces. Alles wat de indiaanse culturele identiteit uitmaakt (gewoonterecht, religieuze gebruiken rond geboorte, huwelijk, leven, landbouwproductie, etc.), heeft een deel van zijn aanzien verloren en de materiële cultuurgoederen zijn gedevalueerd. De jeugd die de westerse school heeft doorlopen schaamt er zich voor. De boodschap schijnt te luiden: "Als je deel wilt hebben aan de vooruitgang, vergeet dan dat je een Indiaan bent". In dit klimaat van "anomie" of normloosheid kunnen vreemde sekten snel groeien.</p>

9		<p>GEZONDHEIDSZORG IN DE ANDES (3): PELGRIMSDORPEN EN HEILSGENEZING - Maria de Bruyn (1989)</p> <p>Deze brochure bespreekt de heilsgenezing in de pelgrimsoorden van Noord-Chili waar de stedelijke mestiezenbevolking haar heil zoekt, vooral bij gezondheidsproblemen. Verder wordt aandacht besteed aan de "radicale" breuk met het verleden, welke vertegenwoordigd wordt door de heilsgenezing bij de Pinksterbeweging in de Aymara -gemeenschappen van Tarapaca, Noord-Chili.</p> <p>Vrijwel overal in het Andesgebied heeft het moderniseringsproces zijn intrede gedaan. In enkele streken, zoals het noorden van Chili waar zich sinds 1850 grootschalige moderne mijnbouw (salpeter en koper) heeft ontwikkeld, heeft de evolutie geleid tot de bekende stedelijke vormen van volkscultuur, volkscatholicisme en volksgeneeskunst, waarin de Indiaanse ondergrond niet te loochenen valt.</p> <p>In andere streken van het Andesgebied heeft de afbrokkeling van het oude Indiaanse cultuurpatroon en van de traditionele <i>ayllu</i> -structuren geleid tot verschijnselen van anomie en tot heftige breukreacties, zoals blijkt uit de Pinksterbeweging en andere sekteverschijnselen. Maar ook deze blijven zeer duidelijke kenmerken van de oude Indiaanse cultuur vertonen. De heilsgenezing in de Pinksterbeweging van de Andes is een transformatie van de Indiaanse gezondheidszorg en de pastor komt daarbij te voorschijn als de nieuwe <i>yatiri</i>.</p>
8		<p>Hoe katholiek zijn de Hoogland-Indianen – J. van Kessel (1989)</p> <p>Deze brochure geeft duidelijk de vervolging weer die de Hoogland Indianen hebben moeten ondergaan van de kant van de Europese overheersers met hun R.K. geloof. Verschrikkelijke verhalen zijn erover bekend. Met de Bijbel in de hand werden de Hoogland Indianen vermoord om hun "afgoderij". Dat de clerus tevens de Europese economische overheersers diende is duidelijk en wordt aangetoond in een protestbrief die een Inca prins, Poma de Ayala, in 1612 aan de koning van Spanje schreef en waaraan hij talrijke tekeningen ter verduidelijking toevoegde, waarvan er een aantal in deze brochure te vinden zijn.</p> <p>Dat er vóór 1492 - het jaar waarin Europeanen voor het eerst voet aan wal zetten in Amerika - bij de Hoogland Indianen een godsdienstig leven met hoge waarden en normen heeft bestaan, is herhaaldelijk aangetoond. Dezelfde Hoogland Indianen hechten nog steeds veel waarde aan de verering van hun "Goden". De gedachte dat deze Goden geen afgoden genoemd mogen worden krijgt, ook bij ons steeds meer aanhang. Wat is er slecht aan om onze aarde "<i>Pachamama</i>" (Heilige Moeder Aarde) te noemen, haar te eren voor alles wat zij voortbrengt? Zij gaan zo zorgzaam en bewust met haar - met het natuurlijk milieu - om, omdat zij weten dat dát hun toekomst veilig stelt.</p>
7		<p>GEZONDHEIDSZORG IN DE ANDES (2) - Maria de Bruyn (1988)</p> <p>Deze brochure gaat over verschillende vormen van heilsgenezing die door de Katholieken in de Andeslanden worden gepraktiseerd. Dergelijke praktijken in Noord Chili dienen daarbij als voorbeeld.</p> <p>De Katholieken die heilsgenezing gebruiken ervaren een ziekte veel dieper dan "alleen maar" een storing in het menselijk mechanisme dat door een of meerdere medicijnen weer ongedaan kan worden gemaakt. Zij ervaren ziekte in de eerste plaats als het resultaat van een gestoorde relatie tussen hen, anderen en/of de Goddelijke macht. Daarom komt voor hen de westerse manier van behandeling, door middel van medicijnen, op de tweede plaats. Belangrijker is de oorzaak van de gestoorde relatie op te sporen en die te herstellen. Bij de genezing vragen zij vaak hulp aan de Heilige Maagd en/of andere heiligen door middel van bedevaarten, het kopen van milagros (letterlijk: "wonderen") en verzoeken om hulp aan <i>animitas</i> (de zielen van mensen die op tragische wijze omkwamen).</p>

6		<p>GEZONDHEIDSZORG IN DE ANDES (1) – J. van Kessel (1988)</p> <p>Deze brochure geeft informatie over de manier van ziektegenezing zoals die al sinds eeuwen door de autochtone Hoogland-Indianen wordt bedreven. De informatie komt voort uit wetenschappelijke onderzoeken van Maria de Bruyn en is samengesteld door J. van Kessel.</p> <p>Bij de inheemse bevolking en mestiezen van het Andes hoogland worden ziekte en ander onheil vaak niet alleen als aantasting van het lichaam, maar ook als uiting van een crisis beschouwd. Om tot genezing te komen wenden de mensen zich dan tot hun eigen inheemse gezondheidszorgsysteem.</p>
6,7,9,10		<p>GEZONDHEIDSZORG IN DE ANDES (1) – J. van Kessel (1988) GEZONDHEIDSZORG IN DE ANDES (2) - Maria de Bruyn (1988) GEZONDHEIDSZORG IN DE ANDES (3): PELGRIMSDORPEN EN HEILSGENEZING - J. van Kessel (1989) GEZONDHEIDSZORG IN DE ANDES (4): GENEZINGSWONDEREN EN BEKERINGEN: DE PINKSTERBEWEGING ONDER DE AYMARA'S - Maria de Bruyn (1989)</p> <p>Deze serie brochures gaat in op de autochtone gezondheidszorg zoals eind jaren tachtig terug te vinden was onder de inheemse bevolking en mestiezen van het Andes hoogland. De autochtone gezondheidszorg kan in drie groepen gedeeld worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de traditionele gezondheidszorg in de dorpen (1), • de heilsgenezing in Katholieke pelgrimsoorden (2) en (3) en • de heilsgenezing via de Pinksterbeweging (4).
5		<p>DE ECONOMIE VAN CULTANE EN OMGEVING - J. van Kessel (1987)</p> <p>In deze publicatie worden in een economisch overzicht enkele gegevens gepresenteerd over de bevolking, de veestapel en het productie- en consumptiepatroon zoals die geregistreerd werden in een vooronderzoek dat gehouden werd in 1975 in Cultane en omgeving.</p> <p>Het onderzoek werd gehouden in vier herdersdorpen van de Cordillera: Lirima, Cultane, Cancosa en Colchane en in vier landbouwdorpen van de Precordillera: Cascaya, Sibaya, Poroma en Limacziña, die onmiddellijk op de eerstgenoemde dorpen aansluiten en er historisch een economisch en sociaal geheel vormen.</p>
4		<p>DOOD EN DODENRITUEEL ONDER DE AYMARA'S - J. van Kessel (1987)</p> <p>De Aymara's van de Centrale Andes onderscheiden verschillende soorten dood: de plotselinge en de onvoorziene dood, veroorzaakt hetzij als straf door God, hetzij als effect van mensvijandige machten; de rustige voorziene dood die als geheel natuurlijk wordt onderkend en dus niet als tragisch, noch als effect van het kwaad wordt ervaren; en speciale sterfgevallen: bijvoorbeeld door de bliksem, door moord, door betovering of de sterfte van een kind.</p> <p>Onder de geesten van overledenen zelf kan men bijgevolg ook de verschillende categorieën onderscheiden: de <i>condenados</i> (veroordeelden), die een gevaar zijn waartegen men zich reis moet beschermen; de <i>angelitos</i> (engeltjes), een liefvallige versiering in het pantheon van het dodenrijk; de <i>abuelos</i> (voorouders, met name die welke de oudste generatie nog gekend heeft), en de <i>animitas</i>, in het algemeen meestal verwanten en bekenden.</p>
3		<p>HET DORPSFEEST IN DE AYMARA-GEMEENSCHAP - J. van Kessel (1986)</p> <p>Het in dit boekje beschreven feest is het feest van de "Virgen Candelaria", dat op 2 februari valt, zoals het gevierd wordt in Cultane, een Aymaradorp in de Boliviaanse Andes. Volgens de auteur hebben de Aymara's hun eigen cultuur weten te handhaven, ondanks de overheersing van de Inca's eerst en later de westerse "beschaving".</p> <p>Oude Indiaanse tradities bleken inpasbaar in de katholieke genadeleer. Het aantal feesten dat de Aymara's vieren is dan ook aanzienlijk, maar de meeste zijn ingepast in de activiteiten van landbouw en veeteelt. De sterk verspreid levende Aymara's hebben de feesten nodig om hun sociale leven op peil te houden. Onder al deze feesten is de verering van de schutpatroon van het dorp wel het belangrijkste.</p>

FLOREO, EEN HERDERSFEEST IN DE ANDES - J. van Kessel (1986)

Floreo is het feest van de vruchtbaarheid van de kudde. De herdersbevolking viert het feest met rituelen en ceremonies die gericht zijn op het verzekeren van de vruchtbaarheid van de kudde, de tijdige regenval, de overvloedige groei van het kruid op de weidevelden; gericht ook op het voorkomen van ziekten onder het vee, en op de welvaart van de herder zelf.

In dit boekje worden de ceremonies beschreven zoals die plaats vinden in Pampa Lirima. Dit is een vruchtbaar dal gelegen op 4100 meter in het grensgebied van Chili en Bolivia, ter hoogte van de zeehaven Iquique. Anno 1991 woonden er ongeveer 85 Aymara-herders van eenzelfde familie-clan (*ayllu* genaamd); de mensen heten Los Ticuna. Deze *ayllu* behoort tot het dorp Cultane, dat op zijn beurt weer valt onder de grotere gemeenschap van Cariquima. Het Spaans is er de voertaal maar men verstaat ook de Aymara-taal.